

TrAHnsitie

1 en 2 april 2026

Titel abstract

**Implementatie van Safe and Sustainable by Design (SSbD) in de keten:
Samenwerking, strategische positionering en praktische handvatten voor
arbeidshygiënist**

Naam spreker

Dr. Mirjam Schuijff

Organisatie en functie

RIVM; onderzoeker

Tweede spreker

volgt

Aard presentatie

inhoudelijk

Inhoud abstract

Auteurs:

Dr Mirjam Schuijff, onderzoeker, Centrum Veiligheid van Stoffen en Producten,
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, 06 - 29 64 21 09,
mirjam.schuijff@rivm.nl

Dr Max Hennekes, onderzoeker/adviseur, Health & Work, TNO

Drs Karin Jenken, onderzoeker, Centrum Veiligheid van Stoffen en Producten,
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Dr Susan Dekkers, onderzoeker/adviseur, Health & Work, TNO

Dr Tanja Rouhani Rankouhi, onderzoeker/adviseur, Health & Work, TNO

Dr Hilde Cnossen, onderzoeker/adviseur, Health & Work, TNO

Dr Jaco Westra, onderzoeker, Centrum Veiligheid van Stoffen en Producten,
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Dr Wouter Fransman, onderzoeker/adviseur, Health & Work, TNO

Introductie:

In een veranderende wereld, waarin circulaire economie, innovatie en veilig werken steeds nadrukkelijker samenkomen, breidt de rol van de arbeidshygiënist zich uit van expert naar strategische ketenpartner bij innovaties. De toepassing van Safe and Sustainable by Design (SSbD)-principes biedt kansen om arbeidsveiligheid en -gezondheid al in een vroeg stadium te integreren in

innovatieprocessen.

Na een eerdere verkenningsfase onder arbo-professionals richten we ons nu op het uitvoeren van een casestudie binnen de betonsector om te onderzoeken hoe de praktische toepassing van SSbD-principes kan worden aangepakt. De focus ligt hierbij op het toepassen van secundaire grondstoffen en het tijdig signaleren en beheersen van arbeidsrisico's.

Methoden en technieken:

De casestudie wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met stakeholders binnen een bedrijf in de betonsector, waaronder de R&D manager, plant manager, arbeidshygiënist, duurzaamheidsmanager, HSE en inkoopmanager. In het toepassen van SSbD is het ketenperspectief cruciaal, daarom worden indien mogelijk ook leveranciers en afnemers betrokken om dit brede perspectief te borgen. Praktijkervaringen van geïnterviewden bieden inzicht in hoe de samenwerking rond de implementatie van secundaire grondstoffen vorm krijgt, welke rollen en verantwoordelijkheden de verschillende actoren hebben, en op welk moment arbeidshygiënische expertise wordt ingeschakeld. Een van de doelen is om te inventariseren of en wanneer de arbeidshygiënist betrokken wordt bij het innovatieproces, en hoe de samenwerking tussen ketenpartners bijdraagt aan het realiseren van SSbD. Op basis van de verzamelde inzichten ontwikkelen we een praktisch handvat, zoals een stappenplan, checklist of leidraad, die arbeidshygiënisten en andere arboprofessionals ondersteunt bij het integraal benaderen van veiligheid en duurzaamheid in het innovatieproces binnen vergelijkbare sectoren.

Resultaten:

De casestudie biedt inzicht in de dynamiek van ketensamenwerking bij het realiseren van duurzame en veilige innovaties in de betonsector. Op dit moment worden de interviews met de betrokkenen uitgevoerd waarna de resultaten worden geanalyseerd. Er wordt onderzocht of en hoe de betrokkenen elkaar weten te vinden, welke obstakels en succesfactoren er zijn in het gezamenlijk vormgeven van SSbD binnen dit casestudie bedrijf, en in hoeverre de arbeidshygiënist tijdig en effectief wordt betrokken. De bevindingen worden vertaald naar een leidraad waarmee zowel organisaties als arbeidshygiënisten proactief en strategisch bij kunnen dragen aan veilige en duurzame innovaties in de keten en SSbD in de eigen organisatie toe kunnen passen. In de leidraad komen aandachtspunten, handvatten en tips relevante ketenpartners tijdig te betrekken.

Conclusie:

In de aanpak bij veilig omgaan met stoffen en de vervanging van toxische stoffen neemt SSbD een steeds prominentere plaats in. De nieuwe aanpak die we in dit project ontwikkelen biedt concrete ondersteuning voor organisaties en arbeidshygiënisten die hun rol als strategische partner willen versterken in sectoren waar innovatie en circulaire economie centraal staan. Het project benadrukt het belang van samenwerking, kennisdeling en integrale preventie in een veranderende wereld. Door het ontwikkelen van praktische handvatten en het delen van inzichten uit de praktijk, draagt dit onderzoek bij aan een grotere zichtbaarheid en invloed van de arbeidshygiënist binnen de keten, en aan het realiseren van effectieve en duurzame interventies.

Dit project is onderdeel van het Nederlandse nationale expertisecentrum voor stoffengerelateerde beroepsziekten (Lexces): effectieve interventiestrategieën en preventieve maatregelen voor het verminderen van blootstelling aan chemische stoffen op de werkplek (<https://www.lexces.nl/nl>). RIVM en TNO onderzoeken binnen dit onderzoeksprogramma gezamenlijk het potentieel van SSbD in een praktische Nederlandse arbeidshygiënische context.